

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3006

av Emma Henriksson m.fl. (KD, M, C, FP)

med anledning av prop. 2014/15:15 Upphävande av kravet på vårdvalssystem i primärvården.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag i proposition 2014/15:15.

Motivering

Den 1 januari 2010 infördes en skyldighet för landstingen att införa vårdvalssystem genom att tillämpa lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Syftet var att öka patienternas valfrihet och underlätta för vårdgivare att etablera sig i primärvården med offentlig ersättning. Alla utförare som uppfyller de av landstinget uppsatta kraven i vårdvalssystemet ska ha rätt att etablera sig med offentlig ersättning. Grundregeln i ersättningssystemen ska vara att resurserna följer patientens val och att offentliga och fristående vårdgivare behandlas lika. Denna valfrihet vill nu regeringen avveckla från och med 1 januari 2015.

Det är förvånande att regeringen stressar igenom en lagändring för att upphäva det obligatoriska vårdvalet i primärvården, som möjliggör en mer jämlik vård, oavsett var man bor i Sverige. En kortfattad promemoria från regeringen har varit på snabb remissrunda.

En majoritet av remissinstanserna anser att en lagändring skulle få stora negativa konsekvenser för patienter och vårdgivare i både offentlig och alternativ regi. Samtliga sjukvårdens fackliga och patientföreträdande organisationer är kritiska till att ändra lagen. Även Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och samtliga arbetsgivar- och

näringslivsorganisationer liksom vårdgivarföreträdare från alla fristående driftsformer, är kritiska till lagändringen. Svenskt Näringsliv anser att det är inkonsekvent att i en lag föreslå att patienter ska ha rätten att välja utförare och i en annan lagstiftning som är tänkt att träda i kraft vid samma datum, medvetet öppna för att den rätten inskränks.

Regeringens egen granskningsmyndighet, Myndigheten för Vårdanalys, anser att remisspromemorian inte utgör ett fullgott underlag för ett ställningstagande. De menar att de problem som anges som grund för den föreslagna lagändringen är otillräckligt preciserade och belysta. Det är även otillräckligt belyst att den föreslagna lagändringen åtgärdar de problem som angivits på ett ändamålsenligt sätt, därutöver saknas en konsekvensanalys ur bland annat ett patientperspektiv.

Att beredningen varit forcerad påtalar flera remissinstanser. Därtill väljer regeringen att förbise Lagrådet, vilka tillhör den självklara beredningen av lagstiftning. Att regeringen väljer att stressa igenom ett beslut som helt och hållet saknar konsekvensbeskrivning, analys och som erhåller massiv kritik från remissinstansernas är anmärkningsvärt, av en regering som säger sig vara en samarbetsregering.

Vårdvalet har bidragit till ökad tillgänglighet, fler nya vårdcentraler, ökat kvalitetsarbete och lika villkor för alla utförare. Flera myndigheter och institutioner har utvärderat vårdvalet löpande. Ett viktigt utvecklingsarbete bör nu göras för att ytterligare öka kvalitet, jämlik vård efter behov och ökad tillgänglighet. Därför bör vårdvalet utvecklas, inte avvecklas.

Emma Henriksson (KD)

Cecilia Widegren (M)

Anders W Jonsson (C)

Barbro Westerholm (FP)